

The slide features abstract green geometric shapes. On the left, a solid green triangle points downwards. On the right, a complex composition of overlapping translucent green triangles and polygons creates a layered, architectural effect. The text is centered on a light gray background.

LINQ

Lambda izrazi, anonimni tipovi,
Language INtegrated Query

Šta je LINQ?

- ▶ *Language Integrated Query (LINQ)*
- ▶ Novi pristup koji unificira način pristupa i pretrage podataka. Primenljiv je za sve objekte čije klase implementiraju *IEnumerable<T> interface*.
 - ▶ *Nizovi,*
 - ▶ *kolekcije,*
 - ▶ *relacioni podaci i*
 - ▶ *XML*
- ▶ su potencijalni izvori podataka za LINQ.

► Primer:

1. Kreirati Win C# aplikaciju. Dodati klasu *Person*, sa poljima

```
public int ID;  
public int IDRole;  
public string LastName;  
public string FirstName;
```

2. Napraviti listu objekata tipa *Person*.

- **List<T>** je generička klasa koja implementira *IEnumerable<T>*, tako da je pogodna za LINQ upite.

```
/*obratite paznju na inicijalizaciju */  
List<Person> people = new List<Person>  
{  
    new Person() { ID = 1,  
        IDRole = 1,  
        LastName = "Ilic",  
        FirstName = "Aca"  
    },  
    .....  
    .....
```

Kako LINQ radi?

- Kada kompajler pronade *query* upit u kodu, radi transformaciju u C# pozive metoda.

```
var q1 = from p in people
         where p.ID == 1
         select p;
```

```
var q2 = from p in people
         where p.IDRole==1
         select p;
```

```
var q3 = from p in people
         where (p.IDRole == 1 && p.ID > 0)
            || p.LastName.StartsWith("P")
         select p;
```

LINQ upit - opšti oblik

Promenljive - variable

Ključne reči LINQa

```
var query =
```

```
from p in people
```

```
where p.ID == 1
```

```
select new{
```

```
    p.FirstName,
```

```
    p.LastName
```

```
}
```

Ključne reči u C#

Prikaz rezultata

```
▶ for (int i = 0; i < q2.Count(); i++)
▶ {
▶     Person p = q2.ElementAt<Person>(i);
▶ }
▶ foreach (Person p in q2)
▶ {
▶     Console.WriteLine(p.LastName + " " + p.FirstName);
▶ }

▶ //OPŠTI OBLIK -
▶ IEnumerable eElement = (IEnumerable) q1;
▶ if (eElement != null)
▶ {
▶     foreach (object item in eElement)
▶     {
▶         Console.WriteLine(item);
▶     }
▶ }
```

Lambda izrazi (*Lambda Expressions - LE*)

Anonimne metode (ili klase) su metode (ili klase) koje se koriste u izrazima a nemaju eksplicitno ime i ne mogu se koristiti samostalno.

LE je anonimna metoda (zato mora postojati delegat)

```
delegate int del(int i);
```

```
static void Main(string[] args)
```

```
{
```

```
    del myDelegate = x => x * x;
```

```
    int j = myDelegate(5); //j = 25
```

```
}
```

Lambda izrazi (2)

Izrazi:

(input parameters) => expression

`(x, y) => x == y`

`(int x, string s) => s.Length > x`

Naredbe:

(input parameters) => {statement;}

`delegate void TestDelegate(string s);`

`TestDelegate myDel = n =>`

`{`

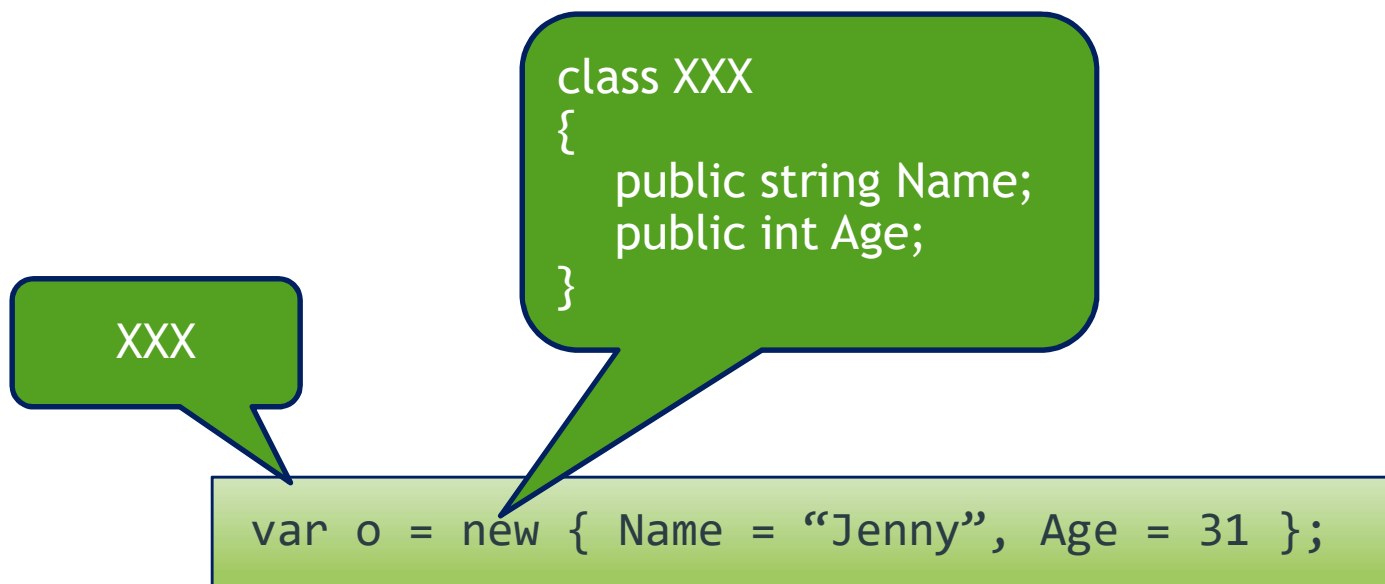
`string s = n + " " + "World";`

`Console.WriteLine(s);`

`};`

`myDel("Hello");`

Anonimni tipovi (1)

Anonimni tipovi (2)

- Predstavljaju sastavni deo Linq-a:

```
select new { p.FirstName, p.LastName };
```

nije definisan tip iza operatora new!? Kompajler kreira lokalni tip za nas.

- Anonimni tipovi dozvoljavaju da se radi sa rezultatima upita bez eksplicitne definicije klase koja ih predstavlja.

The slide features abstract green geometric shapes. On the left, a solid green triangle points downwards. On the right, a complex composition of overlapping translucent green triangles and polygons creates a layered effect. A thin grey line extends from the bottom left towards the right side of the slide.

Standardni operatori za upite

Operatori za filtriranje

1. *Where*
2. *OfType*

Primer:

```
ArrayList list = new ArrayList();
```

```
list.Add("Dash");
```

```
list.Add(new object());
```

```
list.Add("Skitty");
```

```
list.Add(new object());
```

```
var query = from name in list.OfType<string>()  
             where name == "Dash" select name;
```

- *OfType* operator se može koristiti u slučaju ne-generičkih kolekcija (kao na primer *ArrayList*) u LINQ upitima.
- Pošto *ArrayList* ne implementira *IEnumerable<T>*, *OfType* operator je jedini LINQ operator koji možemo primeniti na listu. *OfType* je takođe koristan ako radite više nasleđenih klasa i ako želite da selektujete samo objekte određenog tipa.

Operatori sortiranja

- ▶ **OrderBy, OrderByDescending, ThenBy, ThenByDescending, *Reverse*.**
- ▶ **Primer:**
- ▶ `var query = from name in names orderby name, name.Length select name;`

- ▶ Povratna vrednost *OrderBy* operatora je *IOrderedEnumerable<T>*.
- ▶ Ovaj specijalni interfejs je nasleđen od *IEnumerable<T>* i dozvoljava *ThenBy* , *ThenByDescending* operatore.

Skupovni operatori

1. **Distinct** (za izbacivanje dupliranih vrednosti),
2. **Except** (vraća razliku dve sekvence),
3. **Intersect** (vraća presek dve sekvence),
4. **Union** (vraća uniju elemenata dve sekvence).

► Primer

```
int[] twos = { 2, 4, 6, 8, 10 };  
int[] threes = { 3, 6, 9, 12, 15 };
```

```
//6
```

```
var intersection = twos.Intersect(threes);
```

```
// 2, 4, 8, 10
```

```
var except = twos.Except(threes);
```

```
// 2, 4, 6, 8, 10, 3, 9, 12, 15
```

```
var union = twos.Union(threes);
```

Operatori provere po broju/količini

1. All,
2. Any,
3. Contains

- Primeri

- `int[] twos = { 2, 4, 6, 8 };`
- `// true`
- `bool sviParni = twos.All(i => i % 2 == 0);`
- `// true`
- `bool barNekiDeljivSaTri = twos.Any(i => i % 3 == 0);`
- `// false`
- `bool sadrziSedam = twos.Contains(7);`

Implementacija pravila za validaciju

```
▶ class Program{
▶     static void Main(string[] args) {
▶         Student student1 = new Student { ID = 1, Index = "nrt-1/11" };
▶         Student student2 = new Student { ID = 2, Index = "" };

▶         Func<Student, bool>[] ispravanPodadatak = {
▶             e => e.ID > 0,
▶             e => !String.IsNullOrEmpty(e.Index)
▶         };

▶         bool isValidStudent1 = ispravanPodadatak.All(rule => rule(student1));
▶         bool isValidStudent21 = ispravanPodadatak.All(rule => rule(student2));
▶         bool isValidStudent22 = ispravanPodadatak.Any(rule => rule(student2));

▶     }
▶ }
▶ class Student{
▶     public int ID;
▶     public string Index;
▶ }
```

Operatori koji vraćaju rezultat

► **Select**

- vraća 1 izlaz za 1 ulaz. Može da da i novi tip podataka.

► **SelectMany**

- kada radimo sa sekvencom od sekvenci.
- *SelectMany* se koristi kada postoji višestruki *from*.

Operatori izdvajanja

1. Skip

2. Take

- ▶ Da bi dobili treću stranicu rezultata, pri čemu ide 10 zapisa po stranici, treba da uradite `Skip(20)` a zatim `Take(10)`.
- ▶ Postoje i operatori sa uslovom: **`SkipWhile`**, **`TakeWhile`**.
- ▶ `int[] numbers = { 1, 3, 5, 7, 9 };`
- ▶ `var query = numbers.SkipWhile(n => n < 5) .TakeWhile(n => n < 10);` // daje 5, 7, 9

Join operatori

- **Join** - sličan SQL INNER JOIN.
- **GroupJoin** - sličan LEFT OUTER JOIN
- **Primer:**
 - `var Students = new List<Student> {`
 - `new Student { ID=1, Name="Ana", SmerID=1 },`
 - `new Student { ID=2, Name="Jova", SmerID=1 },`
 - `new Student { ID=2, Name="Jova2"}, //za zadatak`
 - `new Student { ID=3, Name="Mika", SmerID=2} };`
 - `var Smers = new List<Smer> {`
 - `new Smer { ID=1, Name="NRT" },`
 - `new Smer { ID=2, Name="RT" },`
 - `new Smer { ID=3, Name="IS" } };`

```
var query =  
    from Student in Students  
    join Smer in Smers  
    on Student.SmerID equals Smer.ID  
select new {  
    StudentName = Student.Name,  
    SmerName = Smer.Name  
};
```

Operatori grupisanja

- **GroupBy ,ToLookup**

- Vraćaju sekvencu *IGrouping*<K,V>. Ovaj interfejs specificira da objekat izlaže neko **Key** svojstvo koje omogućava grupisanje.

- Primer:

- `int[] numbers = { 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 };`
- `var query = numbers.ToLookup(i => i % 2);`
- `foreach (IGrouping<int, int> group in query)`
- `{`
- `Console.WriteLine("Key: {0}", group.Key);`
- `foreach (int number in group) { Console.WriteLine(number); }`
- `}`

- Vraćaju se dve grupe sa **Key** vrednostima 0,1. U svakoj grupi je lista objekata originalnog niza koji joj pripadaju.
- *Osnovna razlika između GroupBy i ToLookup-a je da je GroupBy lazy i nudi odloženo izvršenje. ToLookup je greedy i odmah će se izvršiti.*

Primer grupisanja

- ▶ `var qg = people.GroupBy(x => x.IDRole).Select(x=> new { kljuc = x.Key, broj = x.Count() });`
- ▶ `var qg2 = from p in people`
- ▶ `group p by p.IDRole into g`
- ▶ `select new`
- ▶ `{`
- ▶ `kljuc = g.Key,`
- ▶ `broj = g.Count()`
- ▶ `};`

Operatori generisanja

- **Empty** kreira praznu sekvencu *IEnumerable<T>*.
- `var empty = Enumerable.Empty<Student>();`
- **Range** operator generiše sekvencu brojeva
- **Repeat** generiše sekvencu bilo koje vrednosti.
- `var empty = Enumerable.Empty<Student>();`
- `int start = 1;`
- `int count = 10;`
- `IEnumerable<int> numbers = Enumerable.Range(start, count);`
- `var tenTerminators = Enumerable.Repeat(new Student { Name = "Perica" }, 10);`
- **DefaultIfEmpty** generiše praznu kolekciju sa podrazumevanom vrednošću koja pripada tipu kada se primeni.
- `string[] names = { }; //empty array`
- `IEnumerable<string> oneNullString = names.DefaultIfEmpty();`

Operator jednakosti

- *SequenceEquals*
- Prolazi kroz dve sekvence i poredi objekte unutar obe da li su jednaki.
- **Primer:**
- `Student e1 = new Student() { ID = 1 };`
- `Student e2 = new Student() { ID = 2 };`
- `Student e3 = new Student() { ID = 3 };`
- `var Students1 = new List<Student>() { e1, e2, e3 };`
- `var Students2 = new List<Student>() { e3, e2, e1 };`
- `//false`
- `bool result = Students1.SequenceEqual(Students2);`

Element Operators

- **ElementAt, First, Last, Single**
- Za svaki operator postoji odgovarajući “**ordefault**” operator koji se može koristiti da se izbegne izuzetak kada element ne postoji (**ElementAtOrDefault, FirstOrDefault, LastOrDefault, SingleOrDefault**).
- `string[] empty = { };`
- `string[] notEmpty = { "Hello", "World" };`
- `var result = empty.FirstOrDefault(); // null`
- `result = notEmpty.Last(); // World`
- `result = notEmpty.ElementAt(1); // World`
- `result = empty.First(); // InvalidOperationException`
- `result = notEmpty.Single(); // InvalidOperationException`
- `result = notEmpty.First(s => s.StartsWith("W"));`
- Osnovna razlika između *First* i *Single* je što *Single* operator baca izuzetak ako sekvenca ne sadrži jedan element, dok *First* vraća rezultata samo ako je prvi element.

Conversions

- *OfType* ,*Cast*
- *OfType* operator je i operator filtriranja - vraća samo objekte kojem može kastovati, dok *Cast* će pucati ako ne može da kastuje sve objekte u neki tip.
- `object[] data = { "Foo", 1, "Bar" };`
- `// vraća sekvencu od 2 stringa`
- `var query1 = data.OfType<string>();`
- `// vraća izuzetak pri izvršavanju`
- `var query2 = data.Cast<string>();`

Concatenation

- **Concat** operator spaja dve sekvence.
- Sličan je *Union* operatoru ali ne izbacuje duplikate.

- `string[] firstNames = { "Scott", "James", "Allen", "Greg" }; string[]`
- `lastNames = { "James", "Allen", "Scott", "Smith" };`
- `//“Allen”, “Allen”, “Greg”, “James”, “James”, “Scott”, “Scott”,
“Smith”`
- `var concatNames = firstNames.Concat(lastNames).OrderBy(s => s);`
- `//“Allen”, “Greg”, “James”, “Scott”, “Smith”`
- `var unionNames = firstNames.Union(lastNames).OrderBy(s => s);`

Aggregation Operators

- *Average, Count, LongCount* (for big results), *Max, Min, Sum*.
- Statistika pokrenutih procesa:
- ```
Process[] runningProcesses = Process.GetProcesses();
```
- ```
var summary = new { ProcessCount =  
    runningProcesses.Count(), WorkerProcessCount =  
    runningProcesses.Count(p => p.ProcessName == "zcirovic"),
```
- ```
TotalThreads = runningProcesses.Sum(p => p.Threads.Count),
```
- ```
MinThreads = runningProcesses.Min(p => p.Threads.Count),
```
- ```
MaxThreads = runningProcesses.Max(p => p.Threads.Count),
```
- ```
AvgThreads = runningProcesses.Average(p => p.Threads.Count)  
};
```

Zadatak

- ▶ Na slajdu 22 je uvesti podatke o još studenata koji pripadaju nekom smeru kao i o studentima koji ne pripadaju ni jednom od smerova.
- ▶ Uvesti odgovarajuće klase za Student i Smer.
- ▶ Potrebno je napraviti Linq upit za grupisanje studenata po smeru, a prikazati brojno stanje kao i nazive studenata po grupama.